

Beste leden en relaties,

Paastraditie

Eén ei is geen ei, twee ei is een halluf ei, drie ei is een paasei!

(= één is niet genoeg, twee is beter, drie is goed)

Het is een eeuwenoude traditie: 'Paoseieren ophalen'. In Cromvoirt, Helvoirt en Haaren gaan de kinderen van de basisschool op de woensdag voor Pasen van deur naar deur om eieren op te halen. Ook dit jaar was de schooljeugd weer van de partij. Waarom? "Omdat mijn opa en vader dit ook elk jaar deden", vertelt een van de kinderen.

Het ophalen van paaseieren stamt al uit de middeleeuwen. Aan het eind van de vastentijd hadden rijke mensen vaak eieren over. En de armen gingen dan langs de deur om die op te halen. De jongens die de eieren gingen inzamelen sloegen daarbij met hun paasstokken op de grond om te laten horen dat zij er aan kwamen en zongen dan:

Vrouwke, vrouwke, doe uw best,

Haal de eitjes uit het nest

Van de witte hennen,

God zal ze kennen,

Een ei is geen ei,

Twee ei is een half ei,

Drie is een paasei.

Van die wit en van die zwart,

Geef van elk henneke wat.

Heemkunde en tradities zijn nauw verweven. Heemkunde gaat over de kennis van en het onderzoek naar je eigen leefomgeving, je eigen cultuur. Het gaat over materieel en immaterieel erfgoed. Dus bijvoorbeeld het dialect, geschiedenis, monumenten, archeologie,

stamboomonderzoek, collecties van oude foto's, volksverhalen en ook tradities.

In deze paas-nieuwsbrief hebben we voor jullie weer de nodige kakelverse nieuwtjes en heemkundige wetenswaardigheden bij elkaar geraapt.

Prettige Pasen.

Bestuur en Werkgroep Communicatie.

Nieuwe leden

De laatste maanden hebben wij het genoeg gehad om een aantal nieuwe leden te verwelkomen binnen onze Heemkunde Werkgroep.

Mogelijk is één van de redenen de bij het publiek enthousiast ontvangen televisieuitzendingen van bekende Nederlanders die hun roots zoeken maar het kan ook zijn dat onze leden "aangestoken" zijn door onze erfgoedactiviteiten die regionaal breed uitgemeten worden.

Hoe dan ook, wij hopen dat dit een trend is die vervolgd wordt en we verwelkomen de nieuwe leden van harte.

Hoogste punt MFA De Kei bereikt

Het bereiken van het hoogste punt van onze toekomstige behuizing was voor de gemeente aanleiding om het publiek een kijkje te laten nemen in de bouw tijdens het weekend van 23 en 24 februari. Onder het genot van een kopje koffie met iets lekkers hebben de bewoners van Reusel-De Mierden in groten getalen daaraan gevolg gegeven en kregen een indruk hoe hun nieuwe Kei op termijn gaat worden.

Onze HWR maakte uiteraard ook deel uit van het ontvangstteam op de bouw en maakte de bezoekers attent op aanvullende activiteiten in een aangenaam verwarmde heemkamer.

In De Vurstelling was een expositie ingericht waar men een goed beeld kon krijgen van het ontstaan van de Kei in 1962 tot de renovatie in 1987. Ook de oude dorpsfilm over Reusel uit 1968 werd afgespeeld, een presentatie waar elke bezoeker wel enige tijd bleef kijken om nostalgische herinneringen te kunnen beleven. Verder waren er diverse objecten uit de oude Kei uitgesteld.

Ook HWR activiteiten zoals de digitalisering van foto's, de leestafel met onze publicaties, ons periodiek De Schééper en onze Nieuwsbrief deelden in de belangstelling.

Er kwam veel publiek op af, waardoor onze leden het belang van een gezonde erfgoedvereniging aan velen positief hebben kunnen uitdragen. Dank aan allen die hun steentje voor het welslagen hebben bijgedragen.

Romeinen in Reusel? Archeologen vinden meer tekenen van Romeins dorp

Tijdens hun onderzoek aan de Kruisstraat 57 in Reusel hebben archeologen tekenen gevonden van een boerderij uit de Romeinse tijd. De vondst geeft ons nog meer inzicht in de Romeinse nederzetting die hier duizenden jaren geleden stond.

Een paar verkleurde stukken aarde en hier en daar wat scherven, meer is het niet. Je zou

zomaar langs de archeologische opgraving aan de Kruisstraat kunnen lopen zonder iets bijzonders te zien. Maar in de ogen van een archeoloog vertellen de verkleuringen en scherven een ander verhaal. Ze bevestigen nogmaals dat hier duizenden jaren geleden een levendig Romeins dorp stond.

Hier zijn in het gele zand de aftekeningen (verkleuringen) te zien van houten palen van een (deel) van een boerderij uit de Romeinse tijd.

De nieuwste vondst laat de tekenen zien van een grote boerderij die hier in de Romeinse tijd stond. Het is het volgende deel van een puzzel die al tientallen jaren wordt gelegd. Sinds 2008 worden in Reusel al aanwijzingen gevonden van een flinke Romeinse nederzetting. Eerder zijn al sporen van 32 huizen in de grond herkend die daar over een periode van 300 jaar hebben gestaan, telkens maximaal zes huizen tegelijk.

Volgens archeoloog en projectleider Martijn Bink van RAAP archeologie heeft op dat stuk Reusel een van de grootste Romeinse nederzettingen van Zuid-Nederland gestaan.

Meer weten? Bekijk dan het mooie fotoverslag (<https://bit.ly/3PFCZ5c>) dat leden van de Heemkunde Werkgroep Reusel hebben gemaakt van hun bezoek aan de opgraving.

HWR verzorgde rondleiding bij de Karel I sigarenfabriek voor de Zonnebloem

Op vrijdag 15 maart heeft onze HWR een groep van zestig Zonnebloemleden met hun begeleiders ontvangen in de voormalige Karel I Sigarenfabriek in Reusel.

Deze gasten wilden graag iets meer weten over de historie van het gebouw vanuit het verleden

tot het heden en dat is natuurlijk een kolfje naar onze hand. Verdeeld in twee groepen was de start om 13.30 uur in een ontvangstruimte van het bedrijf die keurig was ingericht door hun vrijwilligers, waar een PowerPoint presentatie gegeven werd.

Aan de orde kwamen onder meer onderwerpen als de eigenaar van Abbe en de start in 1928, de personele situatie in die tijd, het interneringskamp dat in het bedrijf was gevestigd in 1944 en de bijbehorende misstanden, het fungeren als noodkerk en cultureel centrum. De destijds bekende revue "En we duiken nie mer onder" werd hier eveneens opgevoerd en in 2019, bij de 75-jarige herdenking van de bevrijding van Reusel in een modern jasje onder grote belangstelling elders herhaald.

De presentatie werd afgesloten met een muzikaal intermezzo waarbij een groot deel van de Reuselse inwoners met hun bijnaam voorbij kwam. Het bruiloftslied "Reusels Glorie" met tekst van Kiske Schrijn was zo bekend bij de aanwezigen dat er uit volle borst werd mee gezongen, een heel mooie vorm van saamhorigheid. Het lied is als bijlage bij deze nieuwsbrief opgenomen.

Het gezelschap vervolgde zijn bezoek met een rondgang door het monumentale gebouw waarover hun begeleiders zo nodig informatie verstrekten en zij troffen zowaar enkele voormalige sigarenmakers aan die nog met hun

ambacht bezig waren, een curieuze maar ook heel interessante activiteit in deze moderne tijden die nog ondersteund werd door een zwart-wit filmpje over het sigaren maken in vroeger tijden.

Delen van het rijksmonument werden nog bezichtigd waaronder de oude goederenlift en het kantoor van de directeur waar de mensen wekelijks aan het loket hun loon in ontvangst konden nemen, waarna men vervolgens met begeleiders terug ging naar het startpunt. Voor de bezoekende gasten was het een aangename en leerzame middag en voor onze vereniging een perfecte PR promotie.

Boekenweek 2024 - "Bij ons in de familie"

Deze maand van 16 t/m 24 maart was het weer Boekenweek. Het thema van Boekenweek 2024 "Bij ons in de familie" is wellicht reden voor onze geïnteresseerde lezers om een begin te maken met het onderzoek naar hun familiegeschiedenis.

Daarvoor kun je natuurlijk allerlei wegen bewandelen, van informatieve boekwerken tot cursussen en workshops, maar wist je dat je onze HWR ook beschikt over een enorme hoeveelheid informatie over de bevolking?

In onze database, maar ook in talrijke andere bronnen, kun je heel veel gegevens opzoeken daarbij geholpen door bereidwillige collega's die je graag de helpende hand bieden.

Kom eens naar onze Heemkamer en ontdek hoe mooi het is meer te weten te komen over je familie en, wie weet, nog heel spannende zaken boven water te halen.

Bezoek ook onze website waar de nodige informatie te vinden is:

www.heemkundereusel.nl

De nieuwe Schééper is weer verschenen

Het nieuwste nummer van de Schééper - het kwartaalblad van de HWR – is weer van de drukpers gerold. In deze nieuwe uitgave (nummer 140) natuurlijk weer diverse interessante heemkundige verhalen. Daarbij staan veel oude foto's afgebeeld, zodat het niet alleen een interessant lees -, maar ook weer een mooi kijkblad is geworden.

In het openingsartikel van Thijs van der Zanden kunnen we het interview met Cees Verhagen lezen, die door Thijs, met recht, een echte Reusenaar wordt genoemd. Vervolgens onze gastschrijver Jos Castelijns over Thuisland, deel 2. Hij gaat verder met zijn onderzoek naar Maria en Adriana Roijmans, die in 1852 vanuit Reusel naar Amerika zijn geëmigreerd. Zij verkochten alles wat ze hadden, namen grote risico's en gingen een onzekere toekomst tegemoet. Wat was de reden dat ze vertrokken? Waar zijn ze terecht gekomen en hoe is het hen vergaan?

In Een Reuselse familie in beeld ziet u de familie Damen/Dickens. In de serie Over veugeltjes en andere bisjes vertelt Jos Laarakker over de huismus; het is in 2024 ook het jaar van de huismus. Bernard Flerackers heeft weer een artikel in zijn reeks over de Kei: Van patronaatsgebouw naar MFA De Kei.

Wil Gijbels schrijft in Neffen 't pötje gepist weer over kleine vergrijpen, die hij heeft opgevist uit de dagrapporten van de Reuselse politie uit de vorige eeuw. Volgens de wet moet iedereen zich aan de regels houden, maar als het over zwart werken of beunhazerij ging, werden de regels niet altijd zo nauw gevolgd. Jos Lavrijsen heeft in zijn serie 25 jaar geleden een artikel geschreven over de visvijver De Molenheide. Het laatste artikel gaat verder met de Reusels geschiedenis (deel 14).

Misschien vindt u het leuk om een abonnement als cadeautje te geven aan ouders, grootouders of vrienden. Aanmelden kan per e-mail: adminscheeper@heemkundereusel.nl
Veel leesplezier!

Uit het HWR archief

Vrijwillige brandweer
Eindhovens Dagblad 28 maart 2002

Altijd vraag ik me af of ik snel weg kan

Het brandweerkorps in Reusel - De Mierden is naarstig op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Het korps met posten in Reusel en Lage Mierde vergrijst in hoog tempo en nieuwe kandidaten melden zich maar mondjesmaat aan.

"Je meld je als vrijwilliger, maar na het moment van aanmelding houd het vrijwillige op", zegt Paul Vosters (40). De Reuselse brandweerman is al sinds 1987 lid van de vrijwillige brandweer, ook al kost hem dat veel tijd, het boeit hem nog elke dag. "Naast mijn werk in de buitendienst bij de gemeente ben ik nog voor 18 uur per week belast met het onderhoud van het materiaal", zegt hij. "Bij vrijwel elke melding kan ik binnen vijf minuten op de kazerne zijn om mee uit te rukken. Ik krijg van mijn werkgever vrij voor de inzet bij de brandweer".

John Meulenbroeks is zelf baas. de 40 jarige Hooge Mierdse caféhouder meldde zich tien jaar geleden aan bij de brandweer in de Mierden. Al die jaren volgde hij cursus na cursus wat hem al tot brandmeester bracht. Het overkomt de caféhouder wel eens dat zijn pieper afgaat terwijl hij hem de zaak vol zit. "Enige tijd geleden was er een bruiloft aan de gang en had ik de biljardclub op bezoek. Terwijl ik met een blad bier in mijn handen stond, ging de pieper af. Ik aarzelde geen moment, zette het blad op de rand van de bar en was weg. Toen ik anderhalf uur later terug kwam was een van de gasten spontaan achter de bar gaan helpen". John Meulenbroeks hoopt wel dat de huidige campagne om vrijwilligers te werven succes heeft. "Bij elke melding rukken we pas uit als er zes personen kunnen vertrekken. In de Mierden hebben we in totaal achttien vrijwilligers: dat is niet veel, want er zijn er altijd wel een aantal die om de een of andere reden elders verblijven". Ook al is Meulenbroeks vrijwilliger, hij voelt zich 24 uur per dag brandweerman. "De manier waarop je je auto wegzet, de bezoeken aan de familie. Altijd vraag je je af: kan ik meteen weg als ik opgeroepen word".

De campagne voor nieuwe vrijwilligers richt zich vooral op inwoners uit de gemeente tussen de achttien en dertig jaar die ook in de directe nabijheid werken. De vacature geldt zowel voor mannen als vrouwen, maar in Reusel - De Mierden moet de eerste vrouw zich nog aanmelden. "In principe hoeft het niet uit te maken", vindt John Meulenbroeks. Paul Vosters heeft toch wel enige bedenkingen. "Natuurlijk, als er vrouwen zijn die geschikt blijken, waarom niet? Maar onderschat

niet hoe zwaar het soms kan zijn. Soms is het echt sjouwwerk en het vraagt ook nog het nodige technisch inzicht. Als we een brand ingaan doen we dat altijd met z'n tweeën: je moet dan geheel op elkaar kunnen vertrouwen. Het zal voor mij behoorlijk wennen zijn als die ander een vrouw is, maar ik wil het ook zeker niet uitsluiten". Paul Vosters wordt nog steeds gefascineerd door alles wat met vuur te maken heeft. "Op het moment van een ongeval en als er echt slachtoffers om de hoek komen kijken, wordt het toch anders", zegt hij. "Tegenwoordig wordt er echter wel meer tijd aan besteed aan de nazorg en dat is een goede zaak", zegt hij.

Uit de bibliotheek van de HWR

Een ondeugende mensch.

De gewelddadige dood van Claas Roijmans.

Auteur: Jos Castelijns

De auteur beschrijft in dit boek zijn zoektocht naar de gebeurtenissen rond de moord op Claas Roijmans in 1769.

Deze Claas wordt na een avondje stappen zwaargewond gevonden bij de put achter een taveerne. Geen dader te bekennen.

De schrijver onderzoekt stap voor stap de mogelijke gang van zaken tegen de achtergrond van de 18^e-eeuwse Reuselse samenleving. Omdat er maar betrekkelijk weinig gegevens voorhanden zijn, zou het verhaal een droge opsomming hebben kunnen worden.

Het tegenovergestelde is het geval: de schrijver slaagt erin de lezer mee te nemen in zijn sfeertekening van de dorpse samenleving door het weergeven van zijn interpretatie van de feiten met de daarbij behorende onzekerheden.

Allereerst de plaats waar de moord, of was het doodslag, heeft plaatsgevonden.

Wanneer vond het plaats?

Wie was de dader?

Wat was de oorzaak en wat de aanleiding?

Wat zeggen de getuigen?

Is er een proces en met welke uitkomst?

De schrijver gaat één voor één de mogelijkheden na, toetst deze aan hetgeen bekend is uit getuigenverslagen en anderszins. Geeft zijn mening over de motieven en de toedracht op het moment dat de gegevens ontoereikend zijn. Zijn manier van schrijven plaatst dit boek in de categorie "Who-done-it", je leest het in een ruk uit.

Vondsten die het leven beter maakten - BOEKEN

We zijn dwergen op de schouders van reuzen. In de Oudheid kwamen ontdekkers met uitvindingen die het bestaan veraangenaamden en waarvan we nog steeds profiteren. Eén daarvan: boeken.

In synagogen wordt de Thora in een opvallende vorm bewaard. Niet in een samengebonden bundeltje bladzijden, maar op een rol. Die vorm verwijst terug naar de Oudheid waarin de Thora ontstond, en waarin boeken doorgaans bestonden uit opgerolde vellen, en soms werden opgevouwen als een harmonica. Voor korte teksten werkte dat prima, maar bij lange lappen waren de rollen niet erg praktisch. Dan waren ofwel onhandig dikke rollen, ofwel pakketten nodig. Ofwel een verzameling kortere rollen, die samen ook niet erg handzaam waren.

Daarom bedachten Romeinen rond de eerste eeuw na Christus een alternatief, waarbij ze zich mogelijk lieten inspireren door het gebruik van schrijftafeltjes. Dat waren plankjes met was erop die dienden om teksten in te krassen, en die net als een lei konden worden schoongeveegd en hergebruikt. Romeinse schrijvers hadden soms meerdere van die tafeltjes, die ze samenbonden in een vorm die lijkt op ons boek.

Houten schrijfplankjes werden gebundeld tot een "boek".

Op die manier begonnen ze ook hun perkamenten vellen of papyrus te bundelen. Zo ontstond het boek in de vorm die we 2000 jaar later nog steeds kennen, al is de inhoud tegenwoordig gedrukt en niet meer handgeschreven, zoals bij de Romeinen.

Bron: Maand van de geschiedenis

Gelderse huwelijksakten uit de jaren 1943 tot 1947 nu te doorzoeken

Goed nieuws voor onze Gelderse streekgenoten. Vrijwilligers hebben de Gelderse huwelijksakten uit de jaren 1943 tot 1947 geïndexeerd. Deze akten zijn op de website van het Gelders Archief te doorzoeken en te bekijken. Heeft u ouders, grootouders of andere familieleden die in de periode 1943 tot 1947 in Gelderland zijn getrouwd? Grote kans dat u de huwelijksakte in de personendatabase terug kunt vinden.

Huwelijksakten worden na 75 jaar openbaar. Het Gelders Archief liepen een aantal jaren achter met het online plaatsen van openbaar geworden akten. Vele vrijwilligers zijn bezig geweest met het indexeren van deze akten, zodat deze achterstand werd ingehaald:

www.geldersarchief.nl/bronnen/personen

Het indexeren van deze akten is onderdeel van het project Van de Wieg tot het Graf, waarin geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten worden geïndexeerd die nog niet op de website staan. De vrijwilligers zijn inmiddels begonnen met het indexeren van de Gelderse overlijdensakten van 1961 tot 1972.

De Duitse Basis - thematentoonstelling in Arendonk

Onze zuiderburen van de Arendonkse Heemkring "Als Ice Can" hebben in de kantine van hun museum een tentoonstelling ingericht over de Duitse Basis die aan de grens tussen Arendonk en Reusel was gelegen en die operationeel is geweest van 1960 tot 1997.

Bunker van het Duitse munitiedepot in Arendonk vlak na de bouw omstreeks 1961.

Alle inwoners van onze regio zullen de ligging van de basis wel kennen. Deze was zeer herkenbaar aan de meer dan 80 munitiebunkers,

schuilkelders, loodsen, werkplaatsen en de nodige administratieve gebouwen en die vaak vanuit de omringende bossen zichtbaar waren. Er werkten niet alleen Duitse soldaten, maar ook Belgische werknemers waarvan 183 Arendonkenaars in 1976.

Tijdens of na bezichtiging van de expositie kan in de kantine genoten worden van een in Arendonk gebrouwen pintje, altijd de moeite van het proberen waard.

Vanaf april loopt de tentoonstelling nog drie zondagen: 28/4, 26/5 en 30/6. Telkens van 14:00u – 17:00u. Bezoekadres: Molenwiel 37, Arendonk (bij de molen).

BHIC – Zoek nu nog gemakkelijker naar je voorouders in de periode vóór 1811

Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) heeft natuurlijk al langer van DTB-boeken (Doo-, Trouw- en Begraafboeken, vóór 1811) indexen en scans online staan. En niet alleen van de plaatsen die tot het werkgebied van het BHIC behoren, maar ook van plaatsen daarbuiten.

Nou was het bij die plaatsen altijd best onhandig om bij de juiste scans te komen. Als je via onze naamindex de gegevens van de juiste persoon gevonden had, moest je altijd nog even via het overzicht 'Wat zit erin?' bij de juiste rubriek en plaats kijken om te weten te komen waar je de scans kon inzien. Deze stap is nu niet meer nodig en dat gaat stamboomonderzoekers echt heel veel tijd schelen. Je kunt nu dus nog gemakkelijker zoeken naar je voorouders in de periode vóór 1811.

RK doop- en trouwboek 1660-1709

[Blader hier door het gescande register met daarin deze akte op de website van RHC Eindhoven](#)

Bron: doop-, trouw- en begraafboeken Soort registratie: DTB trouwakte
(Akte)datum: 03-10-1662 Plaats: Reusel

Bijzonderheden:
Datum ondertrouw: 23-09-1662

	Bruidegom Petrus van Herck	
	Bruid Anna Kerckhoffs	

Het linkje begint met 'Blader hier door het gescande register....'. Dat brengt je direct naar het betreffende gescande deel.

Een frisse blik op veelzijdige 'schilder van de Kempen' Jakob Smits

Op 24 februari heropende het Jakob Smitsmuseum in de oude pastorie van Mol-Sluis na een lange sluiting opnieuw feestelijk de deuren. En dat met een tentoonstelling die de man Jakob Smits opnieuw vol in de schijnwerpers plaatst.

Jakob Smits, 'Het Gehucht'. Een gehucht in de Kempen. De schilder heeft er elementen uit zijn eigen dorp – Mol-Achterbos – in verwerkt.

In de expo "Pronkkamers. Frisse blik op Jakob Smits" wordt getoond hoe museummedewerkers de verschillende kamers in het museum met hun persoonlijke, frisse kijk op de werken van Smits en de Molse School hebben ingericht. Ze kozen daarbij opvallend vaak voor recente aanwinsten, en dat zijn er een heleboel! Deze tentoonstelling loopt van zaterdag 24 februari tot en met zondag 29 september. Het adres van het Jakob Smitsmuseum: Sluis 155a Mol. (<https://www.jakobsmits.be>)

Uitbreiding Gindra collectie

Tijdens de expositie van de kunstwerken van de Bladelse Schilder Jozef Gindra in het gemeentehuis van Bladel eind vorig jaar, was kunstexpert Paul Dumay aanwezig om kunstwerken van inwoners gratis te taxeren.

Onlangs werd Paul Dumay weer ontvangen. Hij overhandigde wethouder Davy Jansen een werk van Jozef Gindra, afkomstig uit Dallas (Amerika). Het is een gerestaureerd stilleven, in originele staat en afkomstig uit Bladel. Met deze overhandiging is het werk weer "thuis" en wordt de gemeentelijke Gindra collectie weer aangevuld met een prachtig exemplaar.

Nieuws vanuit de Kempencollectie

Verschillende musea en heemkundekringen uit de Kempen waaronder ook onze HWR hebben zich verenigd in de Kempencollectie. Via de gezamenlijke website <https://kempencollectie.online> kun je digitaal grasduinen tussen ruim 40.000 objecten. Regelmatig zullen er in deze nieuwsbrief berichten van onze partners te vinden zijn.

Heemkundekring Pladella Villa

HEEMKUNDE PLADELLA VILLA
LEZING OP
WOENSDAG 24 APRIL

Smokkelen in Brabant

Door Paul Spapens

De kosten van de lezing zijn € 7,50 inclusief 1 kop koffie of thee, voor leden is dit € 6,00 contant te voldoen.
U kunt zich aanmelden op ons emailadres info@pladellavilla.nl

Museum 't Oude Slot - Veldhoven

Nieuw expositie 'Zien, in vorm en beeld'

De foto's en gedichten van Jan Leijten en de 'staal sculpturen' van Frank Vincent komen samen in de gecombineerde binnen- en buitenexpositie. Het thema is 'Zien', hoe kijk je naar je directe omgeving. De tentoonstelling wordt aangevuld met passende stukken uit de museumcollectie van 't Oude Slot.

Over Jan Leijten en Frank Vincent:

Jan Leijten geboren en getogen Oerlenaar, heeft creativiteit hoog in het vaandel staan. Wat betreft ontwerpen, schilderen, filmen en fotograferen heeft dit allemaal te maken met ZIEN, aldus Leijten. De

meeste foto's zijn gemaakt tijdens de wandelingen in het buitengebied van Veldhoven.

Frank Vincent, noemt zich 'staalkunstenaar'. Hij wil mensen betoveren en verwonderen met zijn creaties in staal, hen achterlatend met de vraag: 'hoe heeft hij dat

gedaan?' Er is als het ware een vleugje magie in verwerkt.

Openingstijden

De expositie is voor publiek geopend van zondag 14 april tot en met 25 augustus 2024, tijdens de openingstijden van het museum: woensdag tot en met zondag van 13.00 – 17.00 uur.

Museum 't Oude Slot is gevestigd Hemelrijken 6 Veldhoven.

Museum 't Oude Slot - Veldhoven

Museum 't Oude Slot heeft het NDE-manifest ondertekend. 'Een schat aan volks- en centsprenten, meer dan 1600 exemplaren, hebben we geheel ontsloten in Memorix Maior binnen de Brabant Cloud, waar ook andere Brabantse collectiebeherende instellingen hun collecties bewaren en delen,' vertelt directeur-bestuurder Hans Sonnemans. 'Deze prenten zijn niet alleen gedigitaliseerd, maar je kunt ze ook bekijken in hoge resolutie.'

Manifest
Netwerk
Digitaal
Erfgoed

‘Volks- en centsprenten waren de Instagram van de 18e tot begin 20e eeuw: goedkope prenten die werden gemaakt tussen 1730 en 1930. Ze waren bedoeld voor mensen met weinig geld en vaak weinig geletterdheid. Deze illustraties en beeldverhalen behandelden religieuze, educatieve of politieke onderwerpen en brachten nieuwe beelden naar mensen die daar anders nooit mee in aanraking zouden komen. Deze collectie is ook opgenomen in de Kempencollectie (www.kempencollectie.online). Dit online platform verbindt de digitale collecties van verschillende musea en heemkundegroepen uit de Brabantse regio De Kempen. Zo komen volks- en centsprenten in beeld bij nieuwe generaties. En voor ons een reden om het manifest van het Netwerk Digitaal Erfgoed te ondertekenen, want samen bereiken we meer.’

Cultuurhuis Bergeijk

Cultuurhuis Bergeijk heeft ruim 70 objecten van het Rijksmuseum van Oudheden uit Leiden in bruikleen. Onlangs werden de objecten ingepakt en teruggebracht naar Leiden voor onderzoek, inventarisatie en restauratie. In het najaar komt de collectie weer retour als de expositieruimte over ‘De Pioniers van Bergeijk’ is heringericht.

De nadruk van de bruikleen ligt met name op Merovingische vondsten die in 1957 en 1959 zijn gedaan bij de bouw van Rietveldhuis Van Daalen. De objecten dateren uit de vroege middeleeuwen en komen uit een grafveld met meer dan honderd graven. Het betreft bijzondere grafgiften zoals aardewerken potten, kralenkettingen, glaswerk en bronzen wapentuig. Deze gebruiks- en siervoorwerpen zijn van hoge kwaliteit en bereikten de Kempen dankzij uitgebreide handelsnetwerken die reikten van Engeland tot India.

De Merovingen behoorden tot een Frankische dynastie die zich onder meer in de Kempen had gevestigd nadat de Romeinse overheersing was afgelopen. Het gebied was nauwelijks bevolkt en kende aantrekkelijke droge zandruggen voor nieuwkomers. Het verhaal van deze middeleeuwse kolonisten maakt straks onderdeel uit van de permanente expositie ‘De Pioniers van Bergeijk’. De gerestaureerde objecten vormen daarbij het stralende middelpunt.

Nieuwsbrieven

Deze maand ontving het HWR secretariaat diverse nieuwsbrieven van collega verenigingen. Deze zijn hier te lezen:

Nieuwsbrief Erfgoedhuis Veldhoven – februari 2024: <https://t.ly/bevYq>

Mededelingenblad Heemkundekring Weerderheem Valkenswaard – maart 2024: <https://bit.ly/3TU6u5B>

Nieuwsbrief Heemkundekring Amalia van Solms Baarle-Nassau/Hertog – maart 2024: <https://t.ly/POITP>

Nieuwsbrief BHIC - maart 2024: <https://t.ly/Nihm7>

Nieuwsbrief Brabants Heem – maart 2024: <https://is.gd/IWfnai>

Nieuwsbrief Brabants Erfgoed – maart 2024: <https://t.ly/ndJh5>

Nieuwsbrief Erfgoed Brabant – maart 2024: <https://bit.ly/43CdyHq>

Nieuwsbrief Heemkunde de Heerlijkheid Oirschot – maart 2024: <https://t.ly/RBLL>

Nieuwsbrief Erfgoedvereniging Dye van Best – maart 2024: <https://t.ly/Bsue4>

Nieuwsbrief Regionaal Archief Tilburg - maart 2024: <https://is.gd/d8NDFb>

Nieuwsbrief Heemkundekring Tilborch – maart 2024: <https://bit.ly/4aaL2yV>

Heemkunde Werkgroep Reusel heeft ook een facebook pagina. Je kunt ons vinden op: <https://www.facebook.com/heemkundereusel>

Wil jij onze Nieuwsbrief ook regelmatig ontvangen stuur dan een email naar secretaris@heemkundereusel.nl

Ook voor afmeldingen mailen naar secretaris@heemkundereusel.nl

Deze HWR nieuwsbrief en oudere afleveringen zijn terug te lezen in een archief op onze website: heemkundereusel.nl/nieuwsbrief.html

Bij iemand in het krijt staan

Wie bij iemand in het krijt staat heeft een probleem. De betreffende persoon heeft namelijk schulden uitstaan. Wat is de herkomst van deze bijzondere uitdrukking?

Herkomst van 'in het krijt staan'

Mensen die bij een ander in het krijt staan, hebben dus schulden. De uitdrukking is al heel oud en kwam in de Nederlandse taal al in de zeventiende eeuw voor, onder meer in kluchten. Zo vermeldt de taalkundige F.A. Stoett in de jaren 1920 het volgende voorbeeld:

"Tot Neeltje Krijnen de coomen in 't Friesse Bottervaetje, staet ook een moye klitsschuld. van goet, van swavelstock, in 't krijt."

In vroeger tijden was het de gewoonte in herbergen, wanneer iemand schulden had openstaan, om deze op een leibord met krijt op te schrijven. Vaak hing dit bord aan de muur in een herberg of andere gelegenheid. Stond je bij iemand in het krijt, dan was je in de aap gelogeed want jouw schulden werden gewoon bijgehouden. De uitdrukking is ook in de Duitse taal bekend als...

"Bei jemandem in der Kreide stehen."

Andere varianten

Het gezegde 'met een schone lei beginnen' heeft een soortgelijke herkomst als 'in het krijt staan bij iemand'. Wie met een schone lei begint, heeft zijn schulden afgelost en kan een nieuwe start maken. Weer een andere uitdrukking die ook met schuldregistratie te maken heeft, is 'iets op je kerfstok hebben'. Hierbij krasten schuldeisers en schuldenaars in een stok een streepje om een schuld te registreren. Iemand die hierin zijn eigen gang ging, deed iets 'op eigen houtje'.

Een aardige variatie van een gezegde met ook de term krijt erin, is 'met dubbel krijt geschreven staan'. Deze frase gebruikte men als een kastelein of gelaghouder te veel geld rekende voor zijn consumpties.

Bron: Historiek

Reusels glorie

Reusel

Nou wil ik oe vertellen hier van ons dorpkle klein. Daar
 hebben we wa te stellen met de namen die er
 zijn. Ieder-een kent hier de Grote wel, de Wieper
 Toort of Pee. Jan Ballegat en Babbel, den Haas en
 Ratte Kee.

Nou wil ik oe vertellen
 hier van ons dorpkle klein
 daar hebben we wa te stellen
 met de namen die er zijn.
 Iedereen kent hier de Grote wel,
 de Wieper, Toort of Pee,
 Jan Ballegat en Babbel,
 den Haas en Ratte Kee.

Moete op Den Heikant wezen
 bij den Haverzak of Tuit,
 bij den Dut of Joppe Jantje,
 Woute Piet of Jantje Pluit,
 anders gaan we naar de Jakser dan
 naar den Huib of Snippe Jan
 Pe.st.t of Kope Franske,
 Pasteurke mee zijn An.

En de Zwarte en de Witte
 geven kleur hier aan de rij.
 De Zilveren en den Bonte,
 die heuren daar goed bij.
 De Witte Koei of Spekmuis
 kent iedereen terstond,
 de Luis, de Vlooi en 't Muiske,
 de Kraai en den Boterhond.

We gaan naar Gotte zee de Kromme,
 daar zit de Witte Neut en Pijp,
 Toemes Lat, Spuit en den Uiver,
 Jan Hoek en Gusje Gijb.
 Kèk kèk, daar hedde de Brouwer,
 die houdt ons kelen vors,
 Prinsen Driekske en 't Koninginneke
 dansen samen mee Peer Smors.

We schaaïen er nog lang nie uit;
 we hebben toch zo'n lol
 met 't Pieleke en Gatte Thijs,
 mee Pannedrup en Bol.
 Nelleske Rat en d'n Taaie dan
 die tellen wel voor twee.
 Jan Heul, de Mol en de Meute,
 die doen hier ook aan mee.

Pruis, Prik, Jos Klak en Kope Jan,
 Kee Tram en Brouwers Nol,
 Geerte Marte, Cor van Nollekes Toon,
 Woutje Blok en Hannes Hol.
 We hebben nog een diertuin
 daar op 't Wijereind:
 de Pauw, het Kuuske, den Os en de Vos
 en de Kemel die ge er vèndt.

De Smalle en de Lange,
 die doen hier ook aan mee,
 Toon Tap en Hoffe Marten,
 Pronk Peer en Boere Kee,
 de Mulder, Lankman en den Buit,
 Bobbeie Kees en Koek,
 Piet van Jan Heine, Kas en Jan Fros,
 Peer Start en Willeken Hoek.

Den Hollander daar aan de grens,
 den Blauwe op den Hoef,
 het Suikerlepeltje en Mozes,
 de Schele en de Zoeg,
 Rooimanne Sjef en Boere Jan,
 Prut Keeltje en Keeske Vet,
 Van Lierop en den Sjieper,
 Bonekes Klaas en Klet.

En Crisjes Kees en de Rooie,
 en Toontje van den Hoek,
 en Noeres Pootje en Cadet,
 en Dien van An Koek,
 en Leentje van de Wekker dan,
 Jan Geuke en Piet Pap.
 Bij Gene en bij Arieke
 past Keesje van Nol Zak.

Het Zwart Jantje, Frie van Sjollekes,
 Kope Lul en Boerestrop,
 en het Voetske en de Floere,
 de Vrete en den Hop,
 de Nuchtere en van Gepeltje,
 Jan Strooi, Jan Pas en Boon,
 den Aai en Aie Keeske.
 Nou komt den Dikken Toon.

Pollepel Polie en Jan Blek,
 de Pachter en Gotte Peer,
 Schof Rat, Wout Erdal en Boer Snip,
 Martekes Gast en Keese Peer,
 Beert den Dut en Schape Jan,
 Jan Spaan en Schore Fons.
 Dan ken ik er nog ene,
 die noemen ze den Bons.

Dan hebben we nog 'ne Moter,
 Kees Kwak en Peerke Soep,
 Miet Schoen en Willeme Toontje,
 Tijs Trippel en Piet Soep.
 Nou ben ik dan gekomen
 aan 't eind van mijn latijn,
 maar ik heb er nog ene vergeten
 en dat is Keeske Schrijn.